

یادداشت

نقش کشورهای منطقه در احیای برجام

امیر موسوی

کارشناس مسائل خاورمیانه

ایجاد واسطه و میانجی‌گری‌ها نقشه آمریکا است. آمریکایی‌ها برای اینکه شرایط خود را برای رسیدن به توافق بهتر کنند و زمان بیشتری بخرند این واسطه‌گری‌ها را به راه می‌اندازند؛ به عنوان اینکه مثلا با میانجی‌گری مساله حل می‌شود. در حالی که آمریکا تصمیم خود را گرفته و می‌داند که چه چیزی را باید امضا کند یا چه چیزی را امضا نکند. لذا هر زمان که برای امضا تصمیمی گرفتند قدم جلو خواهند گذاشت و مشکلی ندارند. در نتیجه فرستادن کشورهای عربی منطقه و حتی اروپایی برای میانجی‌گری از سوی آمریکا برای خرید وقت و از سوی دیگر برای این است که آمریکا سخت‌گیری خود را به همه نشان دهد که باید حتما مذاکراتی صورت بگیرد تا راضی به توافق شود. این میانجی‌گری‌ها همه صورتی است و اگر می‌خواهند توافق کنند می‌توانند با یک تلفن یا مذاکره این کار را به انجام برسانند. در همین بحث میانجی‌گری الجزایر که در رابطه با سفارت آمریکا در تهران مطرح شد جلسات خیلی طولانی نبود و به سرعت همه چیز مشخص شد. هر چند که کار تر می‌خواست ببیند می‌تواند به لحاظ نظامی یا فشار اقتصادی این مساله را حل و فصل کند که وقتی دید موفق نشد الجزایر را به میان آورد. اینها تاکتیک‌های آمریکایی‌هاست که ایران نیز از این فرصت‌ها استفاده سیاسی خود را می‌کند. لذا هر چند که ایران به همه میانجی‌گری‌ها فرصت داده و می‌دهد اما در عمل دیدیم که نه ایران و نه آمریکا هیچ‌کدام از مواضع خود کوتاه نمی‌آیند. نقش عمان در سال ۲۰۱۵ و توافق هسته‌ای که صورت گرفت واقعا برای این بود که ارتباط به صورت مستقیم برقرار شود و عملی‌ها از این جهت واسطه بودند والا تصمیم ایران برای اینکه چه خواسته‌ای دارد و باید چه چیزی را امضا کند مشخص بوده و هست. لذا میانجی‌گری‌ها در همین حد است و بیشتر نیست. اما اینکه کشورهای جدیدی مثل قطر وارد شده‌اند یا برخی اوقات آقای مصطفی الکاظمی، نخست وزیر عراق تحرکاتی دارد به نظر می‌رسد که ایران و آمریکا می‌خواهند مزه دهان یکدیگر را بچسبند و ببینند چه چیزی است. اکنون نیز به قاصه‌ای افتاد این بار مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا به میان آمد. همانطور که دفعه قبل قطری‌ها آمدند. البته دیگر عملی‌ها مثل سابق در این میان عمل نمی‌کنند و پس از گذشت سلطان فقید عمان؛ سلطان قابوس که حساسیت خاصی نسبت به مسائل ایران و آمریکا داشت اما سلطان فعلی عمان یعنی سلطان هیثم خیلی مثل سلطان قابوس دنبال این مساله نیست و دیدیم که قطری‌ها وارد شدند. هر چند که قطری‌ها هم به دلیل اینکه محبت‌های ایران را پس از محاصره عربستان، امارات و مصر و بحرین علیه قطر را جبران کند ایران می‌کند که ایران در این تحریم‌ها و برخورد‌های آمریکایی‌ها متضرر نشود. در مذاکرات اخیر دوحه نیز قطر واقعا تلاش‌های خوبی انجام داد اما چون آمریکایی‌ها با آمادگی کامل نیا آمده بودند و می‌خواستند بدانند که آخرین موضع ایران چیست مذاکرات به جای نرسید.

در پیچه

مهدی مطهر نیا:

سفر آسیایی نانسې پلوسی می‌تواند برای آمریکافرست باشد

یک تحلیلگر مسائل بین‌الملل با بیان اینکه اقدام نانسې پلوسی در سفر به تایوان قضیه کهنه تایوان-واشنگتن و پکن را زنده می‌کند، تاکید کرد: آمریکا در پی تحریک بیشتر چین برای نشان دادن قدرتش در برابر خود است و هدف دیگرش اقتناع افکار عمومی آمریکا و سپس جغرافیایی ایالات متحده در نظام بین‌الملل است. مهدی مطهر نیا در ارزیابی خود از سفر نانسې پلوسی، رئیس مجلس نمایندگان آمریکا به تایوان با توجه به هشدارهای چین در این زمینه اظهار داشت: این مساله در قالب دکترین تحریک خونسخت آمریکا در ارتباط با چین قابل تعریف است. وی افزود: نانسې پلوسی رئیس مجلس نمایندگان آمریکا محسوب می‌شود از جمله کسانی است که گرایش‌های خود را برای استقلال تایوان پنهان نکرده است. او در سال ۲۰۰۰ وقتی که رئیس جمهور تایوان انتخاب شد از او حمایت کرد و به او به خاطر پیروزی بیان کرد: از سوی دیگر مساله فساد مالی همسر پلوسی در ایالات متحده آمریکا مطرح است و این احتمال وجود دارد که او پایگاه سیاسی خود را در انتخابات آینده کنگره از دست دهد. بنابراین سفر آسیایی او برای پکن تحریک کننده و برای کاخ سفید می‌تواند یک فرصت باشد. مطهر نیا با بیان اینکه سیاست کاخ سفید مبتنی بر دکترین «تحریک هوشمندانه» است بیان کرد: ایالات متحده متوجه این امر است که با سفر پلوسی به آسیا به صورت نرم از تایوان حمایت می‌کند و اینها نشان می‌دهد که آمریکا در پی تحریک بیشتر چین برای نشان دادن قدرتش در برابر خودش است و هدف دیگرش اقتناع افکار عمومی آمریکا و سپس افکار عمومی جغرافیایی ایالات متحده در نظام بین‌الملل است. این استاد دانشگاه ابراز عقیده کرد که تحریک کاخ سفید نسبت به سفر نانسې پلوسی به تایوان را در چارچوب دکترین تحریک هوشمندانه می‌داند که به نوعی در ارتباط با اوکراین و روسیه هم آمریکایی‌ها آن را انجام دادند. وی تصریح کرد: در زمینه پیوستن اوکراین به ناتو نیز همین تحریک را در ارتباط با مسکو برگزیدند اما میزان تحریک‌پذیری چین بالاست چرا که چین با اعلام کرده که هوایمی نانسې پلوسی را مورد هدف قرار می‌دهند یا برخورد‌های شدیدی در ارتباط با این سفر در دست اجرا خواهند داشت. این کارشناس مسائل سیاسی تصریح کرد: این مساله تاحدود زیادی قصه کهنه تایوان-واشنگتن و پکن را در افکار عمومی زنده می‌کند؛ قصه‌ای که واشنگتن، تایوان را مستقل می‌شمارد و از طرف دیگر پکن به هیچ وجه حاضر می‌شود پذیرش تایوان به عنوان کشور مستقل نیست و آن را بخشی از خاک چین می‌داند.

صبح زنگنه در گفت و گو با «آرمان ملی»:

ایران باید همه محاسبات را درباره برجام انجام بدهد

- ◀ ایران و آمریکا از مرز حله‌ای عبور کرده‌اند
- ◀ که تردیدها درباره برجام بیشتر شده است
- ◀ اروپا تلاش می‌کند ایران و آمریکا به حداقل‌ها برای احیای برجام قانع شوند
- ◀ مواضع مقامات آمریکا تردیدها را درباره برجام بیشتر می‌کند
- ◀ تحریم‌های اخیر آمریکا فشار را بر ایران و آمریکا و شکننده نگه می‌دارد
- ◀ اروپا برجام را فرزند خوانده خود می‌داند
- ◀ آمریکا هنوز درباره برجام به جمع بندی نرسیده است
- ◀ برجام می‌تواند فشارهای بازار انرژی روی اروپا را کاهش بدهد
- ◀ اروپا ناامنی را بیشتر از آمریکا لمس می‌کند

«آرمان ملی» - احسان انصاری: پیشنهاد اروپا به ایران و آمریکا برای احیای برجام به چه میزان منطبق با خواسته‌های طرفین است و ایران و آمریکا چه پاسخی به آن خواهند داد؟ «آرمان ملی» برای پاسخ به این سؤال و تحلیل و بررسی آینده برجام با دکتر صباح زنگنه تحلیلگر روابط بین‌الملل گفت‌وگو کرده است. زنگنه با اشاره به چالش‌های پایان برجام معتقد است: «اقدامات آمریکا در کار اعمال محدودیت‌ها و فشارهای بیشتر به ایران متوقف نشده و حتی در روزهای اخیر نیز تحریم‌های جدیدی علیه ایران اعمال شد. بدون تردید چنین اقداماتی فشار را بر ایران و شکننده نگه می‌دارد. واقعیت این است که جمهوری اسلامی باید همه محاسبات را درباره احتمال احیای برجام و یا پایان برجام داشته باشد و همه گزین‌های روی میز را بررسی کند. این وضعیت به خصوص در زمینه اقتصادی وجود دارد و ایران باید همه پیش‌بینی‌ها را درباره آینده برجام داشته باشد.» در ادامه محصل این گفت‌وگو را می‌خوانید.

اما بنا به دلایلی این اتفاق رخ نداد و در نهایت تصمیم‌گیری به دولت آقای رئیسی رسید. دولت آقای رئیسی در شرایطی باید نسبت به آینده برجام تصمیم‌گیری می‌کرد که در روزهای پایانی دولت آقای روحانی مصوبه‌ای توسط مجلس تصویب شد که تردیدها را برای تصمیم‌گیری در ایران و آمریکا بیشتر کرد. پس از این ماجرا هر دو طرف در حاله‌هایی از نگرانی و تردید در تصمیم‌گیری به سر می‌برند و شرایط برای گرفتن تصمیم قطعی فراهم نبود. از سوی دیگر دولت سیزدهم نیز با تأخیری چند ماهه وارد مذاکرات شد که این موضوع نیز در وضعیت کنونی تأثیر گذاشته است. دولت سیزدهم تلاش کرد وضعیت خود را تثبیت کند و خود را برای مذاکره آماده کند و سپس وارد مذاکرات شود که این اتفاقات چند ماه زمان برد، البته در این زمینه اروپا تلاش می‌کرد مواضع طرفین را به هم نزدیک کند. با این وجود تاکنون این اتفاق رخ نداده است.

مقامات آمریکا تاکنون چند نوع موضع‌گیری کرده‌اند. برخی از مقامات آمریکا عنوان می‌کنند از نظر ایران برجام مرده است. برخی دیگر اما بر این باور هستند که برجام در حال مردن است و لحظات آخر فرصت‌های آخر است که به نتیجه برسد و اگر تصمیم قاطع و سریعی گرفته نشود برجام به پایان می‌رسد. برخی دیگر نیز معتقدند در ابتدا ایران باید به تعهدات خود عمل کند و اگر این اتفاق رخ بدهد آمریکا نیز تعهدات خود را انجام خواهد داد. گروه دیگری نیز وجود دارند که معتقدند ایران خواسته‌های فرابرجامی دارد و به همین دلیل بود که تاکنون برجام به نتیجه نرسیده است. این تنوع موضع‌گیری‌ها درباره برجام در آمریکا نشان می‌دهد که هنوز یک جمع بندی نهایی و منسجم درباره برجام در این کشور وجود ندارد. به نظر می‌رسد برجام روزمره یکی از این موضع‌گیری در اولویت قرار می‌گیرد و موضوع اقتصادی است که جمهوری اسلامی باید همه محاسبات را درباره احتمال احیای برجام و یا پایان برجام داشته باشد و همه گزین‌های روی میز را بررسی کند. این وضعیت به خصوص در زمینه اقتصادی وجود دارد و ایران باید همه پیش‌بینی‌ها را درباره آینده برجام داشته باشد. این در حالی است که اتفاقات مثبتی در فضای بین‌المللی درباره کاهش نقش دلار در معاملات بین‌المللی به وجود آمده است. این فضا می‌تواند محدودده فعالیت‌های بیشتری را برای ایران در زمینه تجارت با کشورهای دیگر به وجود بیاورد. نکته مهمی که در این زمینه وجود دارد موضوع سرمایه‌گذاری است. وضعیت سرمایه‌گذاری با به نتیجه رسیدن برجام و یا پایان برجام برای ایران متفاوت خواهد بود. اگر برجام احیا شود سرمایه‌گذاری‌های بیشتری به کشور وارد خواهد شد. از سوی دیگر اعتماد جهانی نسبت به ایران بیشتر خواهد بود و به همین دلیل امکان ایجاد رونق اقتصادی

با توجه به شرایط موجود به نظر می‌رسد شرایط برای احیای برجام سخت‌تر از گذشته شده و حداقل در کوتاه مدت برجام احیا نخواهد شد. در چنین شرایطی چه آلترناتیوی را می‌توان برای برجام در نظر گرفت؟

اقدامات آمریکا در اعمال محدودیت‌ها و فشارهای بیشتر به ایران متوقف نشده و حتی در روزهای اخیر نیز تحریم‌های جدیدی علیه ایران اعمال شد. بدون تردید چنین اقداماتی فضا را لرزان و شکننده نگه می‌دارد. واقعیت این است که جمهوری اسلامی باید همه محاسبات را درباره احتمال احیای برجام و یا پایان برجام داشته باشد و همه گزین‌های روی میز را بررسی کند. این وضعیت به خصوص در زمینه اقتصادی وجود دارد و ایران باید همه پیش‌بینی‌ها را درباره آینده برجام داشته باشد. این در حالی است که اتفاقات مثبتی در فضای بین‌المللی درباره کاهش نقش دلار در معاملات بین‌المللی به وجود آمده است. این فضا می‌تواند محدودده فعالیت‌های بیشتری را برای ایران در زمینه تجارت با کشورهای دیگر به وجود بیاورد. نکته مهمی که در این زمینه وجود دارد موضوع سرمایه‌گذاری است. وضعیت سرمایه‌گذاری با به نتیجه رسیدن برجام و یا پایان برجام برای ایران متفاوت خواهد بود. اگر برجام احیا شود سرمایه‌گذاری‌های بیشتری به کشور وارد خواهد شد. از سوی دیگر اعتماد جهانی نسبت به ایران بیشتر خواهد بود و به همین دلیل امکان ایجاد رونق اقتصادی

مقامات ایرانی در این زمینه مثبت است و به همین دلیل این احتمال وجود دارد که اگر خطوط قرمز ایران در این پیشنهاد مورد توجه قرار بگیرد ایران از این پیشنهاد استقبال کند. **مقامات آمریکایی با خوش بینی به آینده برجام نگاه نمی‌کنند و در روزهای اخیر برخی از آنها از پایان برجام صحبت کرده و با ناامیدی نسبت به آینده برجام سخن گفته‌اند. چرا آمریکا با خوش بینی به آینده برجام نگاه نمی‌کند؟**

مقامات ایرانی در این زمینه مثبت است و به همین دلیل این احتمال وجود دارد که اگر خطوط قرمز ایران در این پیشنهاد مورد توجه قرار بگیرد ایران از این پیشنهاد استقبال کند. **مقامات آمریکایی با خوش بینی به آینده برجام نگاه نمی‌کنند و در روزهای اخیر برخی از آنها از پایان برجام صحبت کرده و با ناامیدی نسبت به آینده برجام سخن گفته‌اند. چرا آمریکا با خوش بینی به آینده برجام نگاه نمی‌کند؟**

نگره
رمزگشایی از فعال شدن مجمع تشخیص در روزهای آخر

اخیراً یک عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام گفته، جلسات مجمع تشخیص به صورت روزانه برگزار خواهد شد؛ این در حالی است که پیش‌تر مجمع تشخیص مصلحت نظام هر دو هفته یک بار جلسه داشت؛ اما با رأی اکثریت اعضا مقرر شد تا تعیین تکلیف برنامه هفتم توسعه این جلسات به شکل روزانه برگزار شود. «قرن نو»، نوشت: تعیین تکلیف برنامه هفتم توسعه از جمله موضوعات عقب‌افتاده این مجمع هست؛ اما به نظر می‌رسد، مجمع بر آن شده تا با انجام این برنامه نقش پررنگ‌تری را در تصمیمات کشوری ایفا کند. حجت‌الاسلام والمسلمین درّی نجف‌آبادی، عضو مجمع تشخیص نظام با تأیید این خبر گفت که برنامه هفتم توسعه از دغدغه‌های اصلی اعضای مجمع تشخیص مصلحت نظام است که متأسفانه هنوز تکلیف آن مشخص نشده است. تصمیم برای برگزاری جلسات روزانه در صحن علنی مجمع مطرح و با رأی اکثریت اعضا تصویب شده است. از ابتدای انقلاب اسلامی تاکنون شش برنامه توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی اجرا شده که مدت زمان اجرای هر برنامه، پنج سال است. برنامه هفتم توسعه باید از سال ۱۴۰۰ شروع می‌شد که با استعفاء مجمع تشخیص مصلحت نظام از مقام معظم رهبری، برنامه ششم یک سال تمدید شد تا دولت جدید و مجلس با هماهنگی با مجمع تشخیص اقدام به نگارش آن کنند.

◀ جلسات فشرده در روزهای آخر

این تصمیم مهم مجمع در آخرین روزهای عمر این دوره گرفته شده است، با توجه به اینکه هشتمین دوره مجمع تشخیص مصلحت نظام ۲۳ مردادماه سال جاری با اتمام مدت پنج‌سالش به پایان می‌رسد. مقام معظم رهبری در حکم انتصاب اعضای دوره هشتم مجمع تشخیص مصلحت نظام، انجام تغییراتی از جمله «سامان بخشیدن به مجموعه سیاست‌های کلی و بازنگری در عناوین و نیز در فرآیند تعیین و تنظیم آن»، «سامان بخشیدن به مساله نظارت بر اجرای سیاست‌ها»، «سازوکار لازم برای ارزیابی کارآمدی و اثربخشی سیاست‌ها»، «ایجاد انسجام کامل در ساختار تشکیلاتی و مدیریتی و تمرکز برنامه‌ها بر اساس این‌نامه مصوب» و «چابک‌سازی تشکیلات و حذف بخش‌های موازی و غیرضرور» را در ساختار و محتوای این مجمع ضروری دانسته بودند. از این‌رو، برخی بر این باورند که با توجه به مهلت کمتر از یک ماه باقیمانده به پایان دوره هشتم مجمع تشخیص مصلحت نظام، اعضای این مجمع برای به نتیجه رساندن دستور کارهای باقیمانده پیش از پایان دوره فعلی، جلسات فشرده‌ای را برگزار می‌کنند. در این میان برخی از کارشناسان نسبت به عملکرد مجمع تشخیص انتقاد دارند و بر این باورند که مجمع تشخیص مصلحت باید به‌جای سیاست‌گذاری‌هایی که اثرش نامعلوم است، فکری برای شرایط فعلی کشور داشته باشد. ثبات قیمت‌ها و کاهش تورم نیز از دیگر گره‌هایی است که انتظار می‌رود تا در جلسات فوق‌العاده مجمع تشخیص مطرح شود.

◀ احتمال تغییر در اعضا

در همین حال تغییر برخی اعضای مجمع موضوعی است که این روزها در میان گمانه‌زنی‌ها مطرح می‌شود. دوشنبه غلامرضا مصباحی مقدم، عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام گفت: احتمال می‌دهم کسانی که در دوره حضورشان در مجمع کارنامه باکیفیتی و حضور فعالی نداشته‌اند و این‌شان به‌قدری بالا رفته که توانایی حضور فعال در جلسات مجمع تشخیص را ندارند، جای خودشان را به افراد جدید خواهند داد. مصباحی مقدم در این باره افزود: در کنار این مسأله، تعدادی از اعضای مجمع طی این دوره به رحمت ایزدی پیوسته‌اند و جای‌شان خالی شده که باید برای آنها نیز افرادی به‌عنوان جایگزین معرفی شوند. باید گفت برخی از کارشناسان و صاحب‌نظران سیاسی بر این باورند که مجمع تشخیص مصلحت بعد از فوت آیت‌الله هاشمی دچار انتقال شده است؛ از جمله سیدمحمد صدر، عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام، درباره نوع مدیریت مجمع تشخیص مصلحت نظام در دوره پس از مرحوم آیت‌الله هاشمی، گفت: با توجه به مسئولیت‌هایی که در قانون اساسی به مجمع تشخیص واگذار شده می‌تواند نهادی اثرگذار در ساختار نظام باشد؛ ولی متأسفانه فعال عمل نمی‌کند. وی افزود: شخشا در جلسات مجمع به‌صراحت مطرح کرد‌هام همه مسأله‌ای که در مملکت می‌بینیم و اتفاقات آینده یا درباره مشکلات مردم باید در این جلسات بحث و بررسی شود و به نتیجه مهمی برای حل آنها برسیم؛ ولی متأسفانه آن حساسیتی که شایسته و زیننده مجمع تشخیص است دیده نمی‌شود.

◀ شورای عقلا

این سیاست‌های انفعالی تا آنجا تأثیر منفی بر عملکرد مجمع تشخیص مصلحت نظام داشته که پیشین‌توصیف کرده‌اند. این در حالی است که این روزها انتظار می‌رود مجمع تشخیص مصلحت نظام بر اساس تعریف قانونی‌اش به عنوان دستگاهی عمل کند که بتواند در مقام نهادی تأثیرگذار در بحران‌های جاری کشور در چارچوب ظرفیت‌های قانون اساسی و در راستای اصلاحات ساختاری مورد استفاده قرار گیرد. این انتظار حتی در دولتمردان نیز دیده می‌شود به‌نحوی که احسان خاندوزی، وزیر اقتصاد به تعیین تکلیف انتخاب سیاست‌ها در تدوین برنامه توسعه اشاره کرده و خطاب به تصمیم‌سازان در مجمع تشخیص مصلحت نظام گفت: اگر رویکرد مجمع تشخیص به تدوین برنامه تغییر کند، شاهد بهبود در برنامه توسعه هفتم خواهیم بود و چنانچه انتخاب‌های سیاسی در سیاست‌های کلی برنامه تعیین تکلیف شود، می‌توانیم به نتایج برنامه امیدوار باشیم.

تنوع موضع‌گیری‌ها درباره برجام در آمریکا نشان می‌دهد که هنوز یک جمع بندی نهایی و منسجم درباره برجام در این کشور وجود ندارد. در چنین شرایطی چه آلترناتیوی را می‌توان برای برجام در نظر گرفت؟

اقدامات آمریکا در اعمال محدودیت‌ها و فشارهای بیشتر به ایران متوقف نشده و حتی در روزهای اخیر نیز تحریم‌های جدیدی علیه ایران اعمال شد. بدون تردید چنین اقداماتی فضا را لرزان و شکننده نگه می‌دارد. واقعیت این است که جمهوری اسلامی باید همه محاسبات را درباره احتمال احیای برجام و یا پایان برجام داشته باشد و همه گزین‌های روی میز را بررسی کند. این وضعیت به خصوص در زمینه اقتصادی وجود دارد و ایران باید همه پیش‌بینی‌ها را درباره آینده برجام داشته باشد. این در حالی است که اتفاقات مثبتی در فضای بین‌المللی درباره کاهش نقش دلار در معاملات بین‌المللی به وجود آمده است. این فضا می‌تواند محدودده فعالیت‌های بیشتری را برای ایران در زمینه تجارت با کشورهای دیگر به وجود بیاورد. نکته مهمی که در این زمینه وجود دارد موضوع سرمایه‌گذاری است. وضعیت سرمایه‌گذاری با به نتیجه رسیدن برجام و یا پایان برجام برای ایران متفاوت خواهد بود. اگر برجام احیا شود سرمایه‌گذاری‌های بیشتری به کشور وارد خواهد شد. از سوی دیگر اعتماد جهانی نسبت به ایران بیشتر خواهد بود و به همین دلیل امکان ایجاد رونق اقتصادی

مقامات ایرانی در این زمینه مثبت است و به همین دلیل این احتمال وجود دارد که اگر خطوط قرمز ایران در این پیشنهاد مورد توجه قرار بگیرد ایران از این پیشنهاد استقبال کند. **مقامات آمریکایی با خوش بینی به آینده برجام نگاه نمی‌کنند و در روزهای اخیر برخی از آنها از پایان برجام صحبت کرده و با ناامیدی نسبت به آینده برجام سخن گفته‌اند. چرا آمریکا با خوش بینی به آینده برجام نگاه نمی‌کند؟**

مقامات ایرانی در این زمینه مثبت است و به همین دلیل این احتمال وجود دارد که اگر خطوط قرمز ایران در این پیشنهاد مورد توجه قرار بگیرد ایران از این پیشنهاد استقبال کند. **مقامات آمریکایی با خوش بینی به آینده برجام نگاه نمی‌کند و در روزهای اخیر برخی از آنها از پایان برجام صحبت کرده و با ناامیدی نسبت به آینده برجام سخن گفته‌اند. چرا آمریکا با خوش بینی به آینده برجام نگاه نمی‌کند؟**